

कृतवर्मा तु हार्दिक्यो धर्मपुत्रं युधिष्ठिरं । वारयामास संक्रुद्धो बलेवोद्धतमर्णवं ।
 युधिष्ठिरस्तु हार्दिक्यं विद्धा पञ्चभिराशुगैः । पुनर्विव्याध विंशत्या तिष्ठ तिष्ठेति चाब्रवीत् ।
 कृतवर्मा तु संक्रुद्धो धर्मराजस्य मारिष । धनुश्चिच्छेद भस्मेन तच्च विव्याध सप्तभिः ।
 अथान्यद्वनुरादाय धर्मपुत्रो महारथः । हार्दिक्यं दशभिर्व्याधैर्वाक्कोरुरसि चार्पयत् ।
 माधवस्तु रणे विद्धो धर्मपुत्रेण मारिष । प्राकम्पत च रोषेण सप्तभिश्चाद्वयच्छरैः ।
 तस्य पार्थो धनुश्चित्ता हस्तावापं निकृत्य तु । प्राहिणोन्निशितान् भस्मान् पञ्च राजञ्जलिशितान् ।
 तस्य तत्कत्रचं भित्त्वा हेमपृष्ठं महाधनं । प्राविशन् धरणीमुद्या बल्लोकमिव पन्नगाः ।
 अह्णोर्निमेषमात्रेण सोऽन्यदादाय कार्मुकं । विव्याध पाण्डवं षष्ठ्या पुनश्च दशभिः शरैः ॥ १६५ ॥
 तस्य शक्तिममेयात्मा चित्तेप भुजगोपभा । पाण्डवेन तदा चित्रा रथे न्यस्य महद्भुजः ।
 सा हेमचित्रा महती पाण्डवेनानुप्रेषिता । निर्भिद्य दक्षिणं बाहुं प्राविशद्भरणीतलं ।
 रतस्मिन्नेव काले तु गृह्य पार्थो महद्भुजः । हार्दिक्यं द्वादश्यामास शरैः सन्नतपर्वभिः ।
 ततस्तु तत्र वैशूरो वृष्णोनां प्रवरो रथी । व्यशस्तरेयश्चक्रे निमेषार्द्धायुधिष्ठिरं ।
 ततस्तु पाण्डवो ज्येष्ठः खड्गचर्म समाददे । तदप्यस्य शितैर्भस्मैर्व्यधमन्माधवो रणे ।
 तोमरन्तु ततो गृह्य स्वर्णदण्डं दुरासदं । अप्रेषीत् समरे तृणं हार्दिक्यस्य महात्मनः ।
 तमापतन्तं सहसा युधिष्ठिरभुजच्युतं । दिधा चिच्छेद हार्दिक्यः कृतहस्तः सयन्निव ।
 ततः शरशतेनाजौ धर्मपुत्रमवाकिरत् । कवचञ्च रणे क्रुद्धो वाणजालैरवाकिरत् ।
 हार्दिक्यशरसञ्चक्रं जाम्बूनदविभूषितं । व्यशीर्यत रणे राजंस्ताराजालमिवाम्बरात् ।
 स छिन्नवर्मा विरथः कृतवर्माशरादितः । अपयातो रणान्तूणं धर्मपुत्रो युधिष्ठिरः ।
 कृतवर्मा तु निर्जित्य धर्मपुत्रं युधिष्ठिरं । पुनर्द्रोणस्य जुगुपे चक्रमेव महारथः ।
 इति श्रीमहाभारते द्रोणपर्वणि घटोत्कचबधपर्वणि युधिष्ठिरापधाने पञ्चषष्ठ्यधिकशतोऽध्यायः ॥ १६५ ॥
 ॥ सञ्जय उवाच ॥ भूरिस्तु समरे राजन् शैनेयं रथिनां वरं । आपतन्तमवासेधत् प्रवणादिव कुञ्जरं ।
 अथैनं सात्यकिः क्रुद्धः पञ्चभिर्निशितैः शरैः । विव्याध हृदये तस्य प्रासवत्तस्य शोणितं ।
 तथैव कौरवो युद्धे शैनेयं युद्धदुर्मदं । दशभिर्विशिखैस्तूणैर्मविध्यत भुजान्तरे ।
 तावन्योऽन्यं महाराज ततच्चाते परस्परं । क्रोधसंरक्तनयनौ दृढे विस्कार्य कार्मुके ।
 तयोरासीन्महाराज शरवृष्टिः सुदारुणा । क्रुद्धयोः सायकमुचोर्ध्वमान्तकनिकाशयोः ।
 तावन्योऽन्यं महाराज प्रच्छाद्य समरे स्थितौ । मुहूर्तञ्चैव तद्युद्धं समरूपमिवाभवत् ।
 ततः क्रुद्धो महाराज शैनेयः प्रहसन्निव । धनुश्चिच्छेद समरे कौरवस्य महात्मनः ।
 अथैनं छिन्नधन्वानं नवभिर्निशितैः शरैः । विव्याध हृदये तृणं तिष्ठ तिष्ठेति चाब्रवीत् ।
 सोऽतिविद्धो बलवता शत्रुणा शत्रुतापनः । धनुरन्यत् समादाय सात्त्वतं प्रत्यविध्यत ।
 स विद्धा सात्त्वतं वाणैस्त्रिभिरेव विशास्यते । धनुश्चिच्छेद भस्मेन सुतीक्ष्णेन हसन्निव ।